

Bruxelles, 27. ožujka 2025.
(OR. en)

7496/25

Međuinstitucijski predmet:
2025/0060(NLE)

RECH 125
ATO 12

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	26. ožujka 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 111 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o donošenju dodatnog istraživačkog programa za razdoblje 2024.–2027. za reaktor s visokim protokom u Pettenu koji treba provesti Zajednički istraživački centar za Europsku zajednicu za atomsku energiju

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 111 final.

Priloženo: COM(2025) 111 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.3.2025.
COM(2025) 111 final

2025/0060 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o donošenju dodatnog istraživačkog programa za razdoblje 2024.–2027. za reaktor s visokim protokom u Pettenu koji treba provesti Zajednički istraživački centar za Europsku zajednicu za atomsku energiju

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Reaktor s visokim protokom (dalje u tekstu „HFR”) je istraživačko postrojenje u Pettenu (Nizozemska) stavljeno na raspolaganje Europskoj zajednici za atomsku energiju (Euratom), koju zastupa Komisija, u skladu sa sporazumom s Kraljevinom Nizozemskom sklopljenim 1961. čije je ugovorno razdoblje 99 godina. Na temelju tog sporazuma Komisija se u ime Zajednice obvezala izgraditi potrebne objekte i osigurati dodatnu opremu kako bi se ti objekti „optimalno iskoristili” (uključujući HFR). Komisija je preko Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) 1967. upravljanje reaktorom povjerila nizozemskom NRG-u (Nuclear Research and Consultancy Group) u okviru ugovora o suradnji koji se temelji na Sporazumu o lokaciji iz 1961.

Do 1971. HFR-om se upravljalo u okviru programa Zajednice, koji je zatim pretvoren u dopunski program na temelju članka 7. Ugovora o Euratomu koji uključuje programe Zajednice financirane iz njezina proračuna. Od tada se HFR-om upravlja u okviru uzastopnih dopunskih programa čije se države članice sudionice mijenjaju.

U okviru dodatnog istraživačkog programa koji financiraju dvije ili više država članica HFR osigurava stabilan i pouzdan neutronske tok u eksperimentalne svrhe. Područja istraživanja u okviru dodatnih programa su: znanost o nuklearnim materijalima i gorivima u cilju povećanja sigurnosti nuklearnih reaktora (fisijskih i fuzijskih), upravljanje starenjem i radnim vijekom reaktora, napredni gorivni ciklusi te gospodarenje otpadom. HFR služi i kao mjesto za osposobljavanje studenata doktorskih i poslijedoktorskih studija koji svoje istraživačke aktivnosti provode u okviru nacionalnih ili europskih programa.

Posljednji dodatni program donesen je 29. lipnja 2020. i obuhvaća razdoblje od četiri godine (2020.–2023.) (Odluka Vijeća (Euratom) 2020/960 – SL L 211/14, 3.7.2020.). Program provodi Zajednički istraživački centar (JRC) za Europsku zajednicu za atomsku energiju. Doprinosi za potrebe dodatnog istraživačkog programa za razdoblje 2020.–2023. osigurale su dvije države članice sudionice, Nizozemska i Francuska, s ukupnim proračunom koji iznosi 27 854 000 EUR. Taj iznos obuhvaća pričuve za godišnje doprinose fondu za razgradnju reaktora. Dosadašnji je dodatni istraživački program istekao 31. prosinca 2023.

Reaktor se upotrebljava i za komercijalnu proizvodnju radioizotopa (pod nadležnošću operatera) kojima se pokriva više od 65 % od deset milijuna medicinskih dijagnoza koje se svake godine obave u Europi. Program je neizmjerno važan izvor materijala za europska radiofarmaceutska poduzeća u tom sektoru. Povrh toga, zahvaljujući njegovoj lokaciji, njegovi proizvodi brzo dolaze do europskih medicinskih centara. To je ključno za većinu kratkoživućih izotopa koji se danas primjenjuju.

Ovaj Prijedlog odluke Vijeća odnosi se na novi četverogodišnji program rada HFR-a (2024.–2027.) koji se temelji na doprinosima NRG-a (Nuclear Research and Consultancy Group), u ime Nizozemske, i CEA-e (Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives), u ime Francuske. Doprinosi za dodatni istraživački program od 2024. do 2027. iznositi će 26,815 milijuna EUR tijekom četverogodišnjeg razdoblja bude li HFR nastavio redovito raditi i bude li redovito održavan. Taj će iznos obuhvaćati pričuve za godišnje doprinose fondu za razgradnju reaktora. Ako tijekom razdoblja 2024.–2027. operater NRG službeno obavijesti nacionalna tijela za sigurnost o potpunom gašenju prije proglašenja stanja sigurne

konzerviranosti, suspendirat će se plaćanja koja još treba izvršiti kao i Komisijini pozivi za dodjelu sredstava.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Vijeće je na svojoj sjednici održanoj 27. lipnja 1996. utvrdilo da HFR može, uz odgovarajuće financiranje, doprinositi provedbi programa Zajednice, bez obzira na to jesu li dio okvirnih programa za istraživanja.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Nije primjenjivo.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Prijedlog se temelji na članku 7. Ugovora o Euratomu.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Nije primjenjivo.

- **Proporcionalnost**

Nije primjenjivo.

- **Odabir instrumenta**

Nije primjenjivo.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Među državama članicama konzultiranim zbog njihovih istraživačkih aktivnosti u nuklearnom području, dvije (Nizozemska i Francuska) su pristale doprinijeti financiranjem HFR-a.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije primjenjivo.

- **Procjena učinka**

Nije primjenjivo.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Iz financijskog izvještaja o novom dodatnom programu vidi se da doprinos daju dvije države članice koje su ujedno i sudionice, Nizozemska i Francuska. Doprinosi tih dviju država članica iznose 26,815 milijuna EUR za razdoblje 2024.–2027. Tim se iznosom, zajedno s očekivanim komercijalnim prihodom, osigurava operativni proračun koji je dovoljan za pokrivanje predviđenih troškova reaktora od 2024. do 2027. Valja znati da proračun obuhvaća pričuve za razgradnju reaktora i za troškove povezane s općom potporom HFR-u, komunalnim uslugama, osiguranjima i upravljanjem istrošenim gorivom.

Komisija potvrđuje izjavu unesenu u zapisnik sastanka Vijeća od 27. lipnja 1996. u kojoj se navodi da „HFR može, uz odgovarajuće financiranje, doprinositi provedbi programa Zajednice, bez obzira na to jesu li dio okvirnih programa. To će se sudjelovanje ostvarivati na konkurentnoj osnovi ili pružanjem usluga ozračivanja institutima JRC-a dok provode svoje aktivnosti”. To znači da Komisija neće doprinositi pokrivanju operativnog troška HFR-a sredstvima iz svojeg institucijskog proračuna, što obuhvaća i sve troškove održavanja ili popravka reaktora.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

O provedbi programa obavješćuje se Vijeće guvernera Zajedničkog istraživačkog centra. Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću završno izvješće o provedbi ove Odluke.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Nije primjenjivo.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o donošenju dodatnog istraživačkog programa za razdoblje 2024.–2027. za reaktor s visokim protokom u Pettenu koji treba provesti Zajednički istraživački centar za Europsku zajednicu za atomsku energiju

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 7.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon savjetovanja sa Znanstvenim i tehničkim odborom,

budući da:

- (1) Reaktor s visokim protokom u Pettenu („HFR”) važan je resurs za istraživanja Zajednice koja se odnose na znanost o materijalima, ispitivanja materijala, nuklearnu medicinu i sigurnost reaktora u području nuklearne energije.
- (2) Rad HFR-a potpomognut je nizom dodatnih istraživačkih programa. Posljednji dopunski istraživački program, uspostavljen na temelju Odluke Vijeća (Euratom) 2020/960¹ za razdoblje od četiri godine, istekao je 31. prosinca 2023.
- (3) S obzirom na kontinuiranu važnost HFR-a kao nezamjenjive infrastrukture za istraživanja Zajednice u području unaprjeđenja sigurnosti nuklearnih reaktora, zdravlja (što obuhvaća razvoj medicinskih izotopa za potrebe medicinskih istraživanja), nuklearne fuzije, temeljnih istraživanja, osposobljavanja i gospodarenja otpadom (kao i za mogućnost proučavanja sigurnosnog ponašanja nuklearnih goriva za reaktorske sustave koji su važni za Europu), HFR bi trebalo nastaviti podupirati u okviru dodatnog istraživačkog programa do kraja 2027.
- (4) S obzirom na poseban interes za HFR-ove sposobnosti ozračivanja, Nuclear Research and Consultancy Group V.O.F. (NRG) i Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives (CEA), kao provedbena tijela za Nizozemsku odnosno Francusku, sporazumjeli su se financirati cijeli dodatni istraživački program za HFR u razdoblju od 2024. do 2027. putem doprinosa u opći proračun Unije u obliku vanjskih namjenskih prihoda.

¹ Odluka Vijeća (Euratom) 2020/960 od 29. lipnja 2020. o donošenju dodatnog istraživačkog programa 2020.–2023. za reaktor s visokim protokom u Pettenu koji treba provesti Zajednički istraživački centar za Europsku zajednicu za atomsku energiju (SL L 211, 3.7.2020., str. 14. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/960/oj>).

- (5) Ti bi doprinosi trebali biti namijenjeni za financiranje rada HFR-a kako bi se poduprli istraživački program i redovito održavanje HFR-a. Ako operater NRG službeno obavijesti nizozemsko nacionalno regulatorno tijelo o potpunom gašenju prije proglašenja stanja sigurne konzerviranosti, trebalo bi suspendirati plaćanja koja još treba izvršiti kao i sve Komisijine pozive za dodjelu sredstava.
- (6) Kako bi se osigurali kontinuitet dodatnih istraživačkih programa i neometana provedba dodatnog istraživačkog programa za HFR od 2024. do 2027., ova bi se Odluka trebala primjenjivati od 1. siječnja 2024.
- (7) Vijeće guvernera Zajedničkog istraživačkog centra dostavilo je prethodno mišljenje² u skladu s člankom 4. stavkom 2. Odluke Komisije 96/282/Euratom³,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Donosi se dodatni istraživački program za rad reaktora s visokim protokom u Pettenu („HFR”) („program”), čiji su ciljevi navedeni u Prilogu I., za razdoblje od četiri godine, počevši od 1. siječnja 2024.

Članak 2.

Troškovi provedbe programa, procijenjeni na 26 815 000 EUR, u cijelosti se financiraju iz doprinosa Francuske i Nizozemske, preko CEA-e (Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives) odnosno NRG-a (Nuclear Research and consultancy Group V.O.F.). Raščlamba iznosa navedena je u Prilogu II. Taj se doprinos smatra vanjskim namjenskim prihodom u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća⁴.

Članak 3.

1. Komisija je zadužena za upravljanje programom. U tu se svrhu obraća službama Zajedničkog istraživačkog centra.
2. Komisija obavještuje Vijeće guvernera Zajedničkog istraživačkog centra o provedbi programa.

Članak 4.

Ako NRG službeno obavijesti nizozemsko nacionalno regulatorno tijelo o potpunom gašenju HFR-a, prije proglašenja stanja sigurne konzerviranosti, suspendiraju se obveze Francuske i Nizozemske preuzete preko CEA-e odnosno NRG-a koje se odnose na izvršavanje daljnjih

² Mišljenje od 7. studenog 2024.

³ Odluka Komisije 96/282/Euratom od 10. travnja 1996. o preustroju Zajedničkog istraživačkog centra (SL L 107, 30.4.1996., str. 12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

⁴ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

plaćanja, te se suspendiraju i svi Komisijini pozivi za dodjelu sredstava na temelju ove Odluke.

Članak 5.

Komisija dostavlja završno izvješće o provedbi ove Odluke Europskom parlamentu i Vijeću nakon završetka programa za razdoblje 2024.–2027.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 7.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2024.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Dodatni istraživački program za razdoblje od 2024. do 2027. za reaktor s visokim protokom koji treba provesti Zajednički istraživački centar za Europsku zajednicu za atomsku energiju

1.2. Predmetna područja politike

Glava 01.: Istraživanje i inovacije

Poglavlje 01 20: Pilot-projekti, pripremna djelovanja, djelovanja na temelju ovlasti Komisije i druga djelovanja

Članak 01 20 03: Druge mjere

Stavka 01 20 03 05: Rad reaktora s visokim protokom (HFR) — Dodatni program za HFR

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☐ novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁵

☒ produženje postojećeg djelovanja

☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Reaktor s visokim protokom (HFR) važan je za Europsku uniju jer se njime podupiru proizvodnja medicinskih radioizotopa, istraživanja povezana sa sigurnošću starenja nuklearnih elektrana i produljenjem njihova radnog vijeka, povećanje sigurnosti goriva, sigurno gospodarenje nuklearnim otpadom te osposobljavanje.

Povrh toga, u temeljnim se istraživanjima s pomoću neutronske snopove proučava struktura materijala. Ta se aktivnost neprestano razvija i doprinosi razumijevanju mehanizama propadanja i njihova ublažavanja, što je važno za sigurnost postojećih elektrana. Kad je riječ o termonuklearnoj fuziji, provodi se nekoliko projekata za testiranje strukturnih i oplodnih materijala za buduće fuzijske reaktore.

1.4.2. Specifični ciljevi

Specifični cilj

Glavni je cilj dodatnog programa za HFR njegov pouzdan i siguran rad. Ta aktivnost obuhvaća normalnu upotrebu postrojenja tijekom maksimalno dugog operativnog

⁵ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

razdoblja i osiguravanje neutronskega toka za eksperimente i proizvodnju medicinskih izotopa.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljne korisnike/skupine.

Podaci o ozračivanju i rezultati eksperimenata u mnogobrojnim područjima poput: sigurnosti nuklearnih reaktora, razvoja i proizvodnje radioizotopa za upotrebu u medicini i za potrebe medicinskih istraživanja, istraživanja materijala za fuzijski reaktor, temeljnih nuklearnih istraživanja i osposobljavanja, gospodarenja otpadom te nuklearnih goriva za novu, sigurniju generaciju reaktorskih sustava.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Komisijine se obveze sastoje od upravljanja dodatnim istraživačkim programom i izvješćivanja o tehničkom stanju rada reaktora, njegovoj znanstvenoj primjeni te stanju njegova proračuna. Završno će izvješće izraditi JRC, a sadržavat će:

- tehničko izvješće s podacima o radu HFR-a,
- sažet opis glavnih znanstvenih postignuća,
- stanje aktivnosti održavanja i popravaka,
- stanje proračuna s obzirom na prihod od država članica i iskorištavanje sredstava iz proračuna dodatnog istraživačkog programa (uključujući pričuve za razgradnju, troškove upravljanja, plaćanje operateru itd.).

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Svrha je HFR-a da se državama članicama koje sudjeluju pruži potpora u istraživačkim i razvojnim aktivnostima u sljedećim područjima: sigurnosti nuklearnih postrojenja i gorivnog ciklusa, gospodarenja otpadom, termonuklearnoj fuziji, temeljnim istraživanjima i osposobljavanju.

HFR nastavlja raditi na poboljšavanju sigurnosti reaktora. Koordinacija napora, distribuiranje rezultata i potpora usklađivanju obavljaju se putem europskih mreža.

HFR služi i za dobavljanje medicinskih radioizotopa.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Dodana vrijednost istraživačkih aktivnosti HFR-a povezana je s prekograničnim učincima, ekonomijama razmjera i doprinosom smanjenju nacionalnih ulaganja u istraživanje.

Reaktor se upotrebljava i za komercijalnu proizvodnju radioizotopa za više od 65 % od deset milijuna medicinskih dijagnoza koje se svake godine postave u Europi. Riječ je i o vrlo važnom objektu za europski medicinski sektor (bolnice, klinike, liječnici...) jer se radioizotopi upotrebljavaju u raznim područjima medicine, no

ponajviše za dijagnoze, prevenciju i liječenje tumora. Drugih mogućnosti gotovo da nema jer on proizvodi većinu kratkoživućih izotopa koji se danas primjenjuju. Budući da se nalazi u Europi, njegovi proizvodi brzo dolaze do europskih medicinskih centara.

Intervencija na europskoj razini ujedno je opravdana ograničenim brojem nuklearnih reaktora dostupnih u EU-u.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Trenutačna opskrba tehnecijem Tc-99m za medicinske potrebe počiva na neodrživo malom broju proizvodnih reaktora među kojima je i HFR. Budući da su sagrađeni 1950-ih i 1960-ih, tim se reaktorima bliži kraj radnog vijeka i zbog toga je potrebno sve više planiranih isključenja radi održavanja, a proizvodnja se sve češće neplanirano prekida. Prekid rada kanadskog reaktora NRU (za proizvodnju medicinskih izotopa) sredinom svibnja 2009. nakon kojeg reaktor nije bio na raspolaganju do kraja te godine izazvao je trajnu svjetsku nestašicu medicinskih izotopa. U 2010. HFR je ugašen radi popravka rashladnog sustava. U 2015. potpuno je ugašen francuski istraživački reaktor Osiris. Ti su događaji poremetili opskrbu medicinskim izotopima. U 2023. nekoliko bitnih događaja također je negativno utjecalo na opskrbu: odgoda povratka u rad istraživačkog reaktora MARIA u Poljskoj, odgoda ponovnog pokretanja HFR-a zbog popravaka i odgoda početka rada istraživačkog reaktora SAFARI u Južnoj Africi nakon planiranog održavanja.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Predloženim dopunskim istraživačkim programom obuhvatit će se različiti znanstveni i tehnološki izazovi koji se odnose na sigurnost nuklearnih tehnologija. Aktivnosti će biti usko povezane s programom Euratoma za istraživanja i osposobljavanje u okviru programa Obzor Europa (2021. – 2025.) i njegovim produljenjem (2026. – 2027.).

Moguća razgradnja HFR-a kao nuklearnog istraživačkog postrojenja JRC-a obuhvaćena je Uredbom (Euratom) 2021/100 o uspostavi namjenskog financijskog programa za razgradnju nuklearnih postrojenja i zbrinjavanje radioaktivnog otpada. Dopunski program odnosi se isključivo na siguran rad reaktora i nema utjecaja niti je obuhvaćen područjem primjene ili proračunom navedene uredbe Vijeća.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Nije primjenjivo

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☒ Ograničeno trajanje

☒ na snazi od 1.1.2024. do 31.12.2027.

☒ financijski učinak od 2024. do 2027. za odobrena sredstva za preuzete obveze i od 2024. do 2028. za odobrena sredstva za plaćanje.

☐ neograničeno trajanje

provedba s početnim razdobljem od GGGG. do GGGG.,

nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁶

☒ Izravno upravljanje koje provodi Komisija

☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije

☐ putem izvršnih agencija

☐ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☐ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile

☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu

☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe

☐ tijelima javnog prava

☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva

☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva

☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.

Napomene

Komisija je vlasnik HFR-a u skladu sa sporazumom Euratoma i Nizozemske od 25. srpnja 1961. (99-godišnji najam). Za rad HFR-a odgovoran je nizozemski NRG koji je nositelj dozvole za rad koja mu omogućuje rad/iskorištavanje na temelju neovisnog i održivog pravnog mehanizma. Dodatni istraživački program, kojim upravlja JRC, izvor je dodatnog prihoda namijenjenog za istraživanja koja provode države članice koja financiraju program.

⁶ Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupne su na internetskim stranicama BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Komisijine se obveze sastoje od upravljanja dodatnim istraživačkim programom i godišnjeg izvješćivanja o:

- i. tehničkom stanju rada reaktora;
- ii. znanstvenoj primjeni reaktora;
- iii. stanju proračuna reaktora s obzirom na financijski prihod od financijskog prihoda iz država članica; i
- iv. izvršenim plaćanjima.

Program je obuhvaćen JRC-ovim ciklusom planiranja i godišnjim planom upravljanja. Zbog toga će praćenje navedenih ciljeva biti uvršteno u godišnje izvješće o radu JRC-a.

Usto, JRC će izraditi završno izvješće. Bit će posvećeno dodatnom istraživačkom programu, a sadržavat će sljedeće elemente:

- tehničko izvješće s podacima o radu HFR-a,
- sažet opis glavnih znanstvenih postignuća,
- stanje aktivnosti održavanja,
- stanje proračuna s obzirom na prihod od država članica i iskorištavanje sredstava iz proračuna dodatnog istraživačkog programa (uključujući pričuve za razgradnju, troškove upravljanja itd.).

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Program je nastavak prethodnog dodatnog istraživačkog programa. Tijekom pripreme države članice koje su sudionice programa provele su internu procjenu rizika sudjelovanja u njemu.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Izvješćivat će se o upravljanju dodatnim istraživačkim programom, a pritom će se obuhvatiti tehnička, znanstvena i proračunska pitanja (uključujući pričuvu za razgradnju itd.).

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Nije primjenjivo

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Reviziju i unutarnju kontrolu navedenog izvješćivanja koje obuhvaćaju tehničke i proračunske aspekte provode službenici JRC-a.

Zakonodavstvom će se osigurati da revizije i provjere na licu mjesta mogu provesti službe Komisije, uključujući OLAF, primjenjujući standardne odredbe koje preporučuje OLAF.

JRC-ova strategija za borbu protiv prijevara ažurirana je 2022. tako da se uzme u obzir najnovija OLAF-ova metodologija i na taj način doprinese ažuriranju Komisijine strategije za borbu protiv prijevara.

Cirkulaciju fisibilnih materijala nadziru Euratom i Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA).

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ⁷	zemalja EFTA-e ⁸	zemalja kandidatkinja ⁹	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
1a	Članak 01 20 03 – Druge mjere Stavka 01 20 03 05 – Rad reaktora s visokim protokom (HFR) – Dodatni program za HFR	Dif.	NE	NE	NE	DA

Zatražene nove proračunske linije – nije primjenjivo

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	[XX.YY.YY.YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁷ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁸ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁹ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☒ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (na tri decimale)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	1a	Konkurentnost za rast i radna mjesta
--	----	--------------------------------------

GU: JRC			Godina 2024. ¹⁰	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Godina >-2027.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje								
Proračunska linija ¹¹ 01 20 03 05	Obveze	(1a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
	Plaćanja	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ¹²								
Proračunska linija		(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
UKUPNA odobrena sredstva za GU JRC	Obveze	=1a+1b +3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	.	p.m.
	Plaćanja	=2a+2b +3.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

¹⁰ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

¹¹ Prema službenoj proračunskoj nomenklaturi za 2020., za razdoblje 2021.–2023. treba navesti nomenklaturu za VFO za razdoblje 2021.–2027.

¹² Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
	Plaćanja	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1a višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
	Plaćanja	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više od jednog naslova za poslovanje, ponovite prethodni odjeljak: n. p.

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)								
	Plaćanja	(5)								
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–4. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6								
	Plaćanja	=5+6								

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	5.	„Administrativni rashodi”
---	-----------	---------------------------

U ovaj se odjeljak unose „administrativni proračunski podaci”, koji prethodno moraju biti uneseni u [prilog zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog V. internim pravilima), koji se unosi u DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (na tri decimale)

		Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			UKUPNO
GU: <.....>									
• Ljudski resursi		n. p.	n. p.	n. p.	n. p.				n. p.
• Ostali administrativni rashodi		n. p.	n. p.	n. p.	n. p.				n. p.
GLAVNA UPRAVA <....> UKUPNO	Odobrena sredstva	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.				n. p.

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 5. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.				n. p.
---	-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	-------

U milijunima EUR (na tri decimale)

		Godina N ¹³	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.				p.m.

¹³ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

iz NASLOVA 1.–5. višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.				p.m.
--	----------	------	------	------	------	--	--	--	------

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (na tri decimale)

Navesti ciljeve i ostvarenja ⇓			Godina 2024.		Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027.		UKUPNO	
	OSTVARENJA											
	Vrsta ¹⁴	Prosječni i trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ br. 1 ¹⁵ ...			Siguran i pouzdan rad HFR-a									
– Rezultat	Broj dana rada u punom kapacitetu	n. p.	250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	1 000	p.m.
Međuzbroj za specifični cilj br. 1			250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	1 000	p.m.
UKUPNO			250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	1 000	p.m.

¹⁴ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

¹⁵ Kako je opisan u točki 1.4.2. „Specifični ciljevi...”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☒ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina N ¹⁶	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	UKUPNO
--	---------------------------	---------------	---------------	---------------	--	--------

NASLOV 5. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međubroj za NASLOV 5. višegodišnjeg financijskog okvira								

Izvan NASLOVA 5.¹⁷ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međubroj izvan NASLOVA 5. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO								
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

¹⁶ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

¹⁷ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☒ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
XX 01 01 01 (sjedište i predstavništva Komisije)							
XX 01 01 02 (delegacije)							
XX 01 05 01/11/21 (neizravno istraživanje)							
10 01 05 01/11 (izravno istraživanje)							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) ¹⁸							
XX 01 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)							
XX 01 02 02 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)							
XX 01 04 yy ¹⁹	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
XX 01 05 02/12/22 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)							
10 01 05 02/12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
UKUPNO							

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	JRC obavlja samo zadaću upravljanja dodatnim programom. Ta se zadaća obavlja sredstvima koja se u cijelosti financiraju iz namjenskog prihoda dodatnog istraživačkog programa.
Vanjsko osoblje	Nije primjenjivo

¹⁸ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

¹⁹ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- ☐ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).
- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.
- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☐ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☒ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Nizozemska	5,440	6,925	6,925	6,925				26,215
Francuska	0,150	0,150	0,150	0,150				0,600
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva	5,590	7,075	7,075	7,075				26,815

Procijenjeni učinak na prihode

☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

☒ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

☐ na vlastita sredstva

☒ na ostale prihode

navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☒

U milijunima EUR (na tri decimale)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ²⁰			
			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
Stavka 6221			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Stavka 6 2 2 1

Prihodi od rada reaktora s visokim protokom (HFR) – Namjenski prihodi

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

Dodatni istraživački program financira se doprinosima država članica koje u njemu sudjeluju, a izračunani su na temelju proračuna za razdoblje 2024. – 2027.

²⁰

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.